

[Leif Hermann]

Sagen er jo den, at denne vandmiljøplan efterhånden er blevet en temmelig uklar affære, og regeringens ministre har ganske livligt bidraget dertil.

Det skal indledningsvis understreges endnu en gang, fordi misforståelserne i forbindelse med denne vandmiljøplan åbenbart er udryddelige, at SF hverken har lod eller del i den vandmiljøplan, der er resultatet af Folketingets Miljøudvalgs beretning af 30. april 1987.

Vi havde sammen med Socialdemokratiet andre overvejelser, og vi har igennem vor stillingtagen til planens lovgivningsmæssige konsekvenser tilkendegivet vores opfattelse.

Ret beset er det lidt tankevækkende, at hvis man havde holdt fast i NPO-planen fra 1985 og eventuelt udbygget den, så havde dansk landbrug i dag afsluttet investeringerne og stået i en overordentlig gunstig konkurrencemæssig position i forhold til hollandsk landbrug. Som bekendt skal det hollandske landbrug nu til at investere betydelig større beløb, end der nogen sinde har været tale om, for at klare den miljøkatastrofe, hollandsk landbrug har påført det hollandske samfund.

Men så har vi altså alligevel fået denne her vandmiljøplan. I øvrigt har vi uden nogen accept af påstanden om den miljømæssige duellighed ønsket, at planens mål og tidsfrister blev fastholdt. Det gav vi udtryk for under forespørgselsdebatten den 22. juni 1988 om nærings saltbelastningen af havmiljøet, og det har vi givet udtryk for siden – med god grund.

Først forsøgte miljøministeren umiddelbart efter sin tiltræden at udskyde tidsrammen for de kommunale rensningsanlægsinvesteringer fra 1992 til 1994. Den gik ikke. I efteråret 1988 konstaterede ministeren så, at den forventede kvælstofreduktion fra vandmiljøplanens landbrugsdel ikke ville være tilstrækkelig set i forhold til planens målsætning.

Disse mistrøstige oplysninger fik så en kendt konservativ miljøpolitiker, men også miljøministeren, til at tale om kvoteordninger for kvælstofgødning, og så blev de sat på plads. Alligevel skulle der ikke ske noget som helst før i foråret 1990, hvor den redegørelse, som er optaget som en del af vandmiljøplanen i beretningen fra april 1987, skal komme. I grunden er det utroligt, når man tager i betragtning, at en af planens landbrugsmæssige forudsætninger er roget, nemlig landbrugets muligheder for at opfylde planens målsætning.

En anden forudsætning var den reduktion af handelsgødningsforbruget, der er forudset, og som var et af de væsentlige elementer for Det Radikale Venstre og noget, Det Radikale Venstre gjorde en del ud af i forbindelse med de forespørgsler, der førte frem til udvalgets beretning. Denne reduktion af handelsgødningsforbruget er ikke sket som forventet.

Man må altså konstatere allerede nu, at de målsætninger, der er sat for vandmiljøplanen, ikke kan nås. Det er så meget desto mere beklageligt, som Danmarks Naturfredningsforening allerede i efteråret 1987 påpegede dette forhold i den lille bog om vandmiljøet.

I tidsskriftet Danmarks Amtsråd den 10. marts 1989 beretter forskellige miljøchefer i amtskommunerne, at målene ikke kan nås, og miljøchefen i Fyns Amtskommune ønsker en revision af planens landbrugsdel i de kommende måneder, som der stod i den pågældende artikel.

Viborg Amtskommune har fået besked på at lave overvågningsforanstaltninger til et beløb af knap 6 mio. kr., mens den compensation, der blev givet tilsagn om, som faktisk skulle dække hele beløbet, udgør 3,6 mio. kr.

Vi må konstatere, at i hvert fald for én amtskommunes vedkommende – og det er ikke den mindst vigtige i denne sammenhæng – vil overvågningsresultaterne kunne betvivles, fordi de ikke er dækket ind med en økonomi, der gør, at de er forsvarlige.

Indimellem har vandmiljøinstitutterne i en rapport fra november 1988 så kunnet fortælle, at foranstaltningerne i planens landbrugsdel er utilstrækkelige, hvis den samlede kvælstofbelastning af havet skal halveres. Sker der ingen ændringer, vil planen kun reducere landbrugs tab af kvælstof til vandmiljøet med 20 pct.

For nylig kom så det notat fra Jordbrugsøkonomisk Institut ud i aviserne, som kunne fortælle, at landbruget slet ikke udvaskede så meget kvælstof som oprindelig forudsagt i NPO-redegørelsen. Det minder påfaldende om et forløb, der er betegnet som den såkaldte »klaptorskrapport«, der også var beregnet på at skulle spænde ben for det videre arbejde med vandmiljøproblemerne, plantet som et klart oplæg til, at nogen skulle betvivle seriositeten i det, Folketinget foretager sig.

Der var selvfølgelig også nogle, der hoppede i med begge ben. Bl.a. kom landbrugsministe-